

gemeente
Haarlemmermeer

Aan de Rekenkamercommissie van Haarlemmermeer
t.a.v. De heer D. Bartelink
Postbus 250
2130 AG HOOFDDORP

Postbus 250
2130 AG Hoofddorp

Bezoekadres:
Raadhuisplein 1
Hoofddorp
Telefoon 0900 1852
Faxnummer 023 563 95 50

Cluster Samenleving, Sport en Cultuur
Contactpersoon mevrouw J.M.T. Weijde
Telefoon 0900 1852
Uw brief Verzoek Rekenkamercommissie 1 oktober 2019
Ons kenmerk X.2019.13718
Bijlage(n) Geen
Onderwerp 'Doe mee', Beleidsscan VN-verdrag handicap

Verzenddatum

- 6 NOV. 2019

Geachte leden van de Rekenkamercommissie,

Graag gaan wij in op uw verzoek bestuurlijk te reageren op de rapportage 'Doe mee', Beleidsscan over het VN-verdrag handicap, in opdracht van de Nationale Vereniging voor Rekenkamers en Rekenkamercommissies (NVRK). Het verheugt ons te kunnen constateren, dat het rapport onze inspanningen recht doet.

Haarlemmermeer maakt samen met vier andere VNG-koplopergemeenten voor inclusie deel uit van de onderzoekspopulatie van in totaal 47 gemeenten. De onderzoekers hebben gebruik gemaakt van een reeks reeds vastgestelde beleidsstukken in het sociaal domein. Daarmee konden we niet voorkomen dat in onze ogen relevant beleid niet in beeld is gebracht. Hieronder lichten we een en ander toe.

Er is bestuurlijke besluitvorming aanstaande voor beleid in zowel het sociale als het fysieke domein waarin het VN-verdrag handicap ook weer sterker dan voorheen verankerd wordt. Het gaat dan om het nieuwe koersdocument voor het sociaal domein 'Koersvast maar anders' en het woonbeleidsprogramma 'Het verschil maken'. Gezien het tijdstip van dit onderzoek bleek het niet mogelijk deze ontwikkelingen te betrekken bij de beleidsscan zelf, waarin uitsluitend analyse van bestaande en reeds vastgestelde beleidsstukken plaatsvond. Met deze nieuwe beleidsstukken voldoen we aan de wettelijke plicht, het VN-verdrag handicap te integreren in het lokale (sociale) beleid.

Aan het eind van dit jaar geeft de brief aan de raad Lokale Inclusie Agenda 2020 de stand weer voor 2019 en de voornemens voor 2020. Wij zullen genoemde beleidsdocumenten hierin opnemen.

Samenvattend luidt de conclusie dat Haarlemmermeer aan de slag is gegaan met het uitvoeren van beleid voor toegankelijkheid en zich nu in een fase van evaluatie en herijking bevindt. Ook richten we ons vooral op beleid voor inwoners met een beperking en zetten we niet expliciet in op andere doelgroepen. We kunnen ons in deze conclusies vinden. We verkenden inderdaad enkele jaren met name fysieke knelpunten, faciliteerden nieuwe uitvoeringen zoals de initiatieven van de sociale onderneming van Ongehinderd (toetsen van toegankelijkheid van openbare gebouwen) en de Oogvereniging (start van het Oogcafé en gebruik van stemmallen bij verkiezingen), en borgen toegankelijkheid in beleid. We zijn nu toe aan een moment van bezinning en werken toe naar een generiek beleid voor diversiteit.

Toetsen van naleving van verdrag

Er wordt gesteld dat onze gemeente geen extra maatregelen trof om nieuw beleid vanaf 2016 te toetsen op het verdrag. Dit is niet juist. Door de gekozen methodiek voor de beleidsscan behoeft dit enige nuancering. Wij hebben besloten om zoveel mogelijk bij lopende beleidsprocessen en nieuwe beleidskaders aan te sluiten. Een medewerker is deels vrijgemaakt om het gemeentelijk inclusiebeleid te agenderen en te helpen borgen in beleid en werkproces, en hierover in- en extern meer bewustwording op gang te brengen. Gedachte daarbij was en is om praktisch en effectief te werk te gaan en het VN-verdrag goed te borgen in alle beleidsvelden in het sociale en het fysieke domein.

Voorlichting

We menen ook dat de gemeente meer voorlichting over het VN-verdrag handicap geeft dan de onderzoekers hebben aangetroffen in de formele stukken. We communiceren zelf vooral over activiteiten in de gemeente die uitvoering geven aan het verdrag, niet zozeer het verdrag zelf. We werken actief aan onze Meer voor Elkaar-campagne en Meer voor Elkaar in de buurt, waarin inclusie een plaats heeft gekregen, en voeren minstens twee keer per jaar publieksacties uit voor het toetsen van (on-)toegankelijke buitenruimte of openbare gebouwen (in samenwerking met de Belangengroep Gehandicapten Haarlemmermeer (BGH) en Ongehinderd, het Bartiméusfonds en de Oogvereniging). Ook werken we samen met Bureau Discriminatiezaken Kennemerland, dat hier in onze opdracht taken uitvoert. Gedacht kan worden aan gastlessen, voorlichting en doorverwijzing en klachtenafhandeling.

Vervoer

Voor vervoer zijn geen maatregelen gevonden. Wij voeren op grond van de Wet maatschappelijke ondersteuning beleid voor het doelgroepenvervoer, kopen daarvoor in bij vervoerders, en werken daarvoor ook samen in de regio ('Regiorijder') in het belang van goede dienstverlening. Ook vindt via zorginkoop de levering van individuele hulp- en vervoersmiddelen plaats. Voor het regulier Openbaar Vervoer (OV) is regionale samenwerking van belang in de Vervoerregio Amsterdam. Wij faciliteren waar dat mogelijk is in onze taakuitvoering voor vervoer, het zelfstandig reizen voor reizigers met een beperking. We nemen bijvoorbeeld maatregelen voor toegankelijke bushaltes, faciliteren OV-coaching in de vorm van 'MEE op Weg' en introduceren het vrijwilligersinitiatief van Automobiël). De Vervoerregio werkt momenteel aan plannen om inclusief mobiliteitsbeleid vorm te geven. Dit volgen wij met grote belangstelling.

Kinderen en jongeren met een beperking

Wij menen dat maatregelen in het belang van jeugd of jongeren met een beperking ook te veel onbenoemd zijn gebleven. Onderstaande weergave geeft aan, dat deze doelgroepen in diverse trajecten antwoord krijgen op hun vragen naar ondersteuning. Dat gebeurt dan juist omdat de algemene voorzieningen daarin onvoldoende voorzien, extra maatregelen nodig zijn om dat ook

voor hen mogelijk te maken of omdat extra inkoop van gespecialiseerde ondersteuning niet gemist kan worden.

Onderwijs

Wij voeren beleid voor het passend onderwijs, en werken hiervoor samen met de onderwijsinstellingen en zorgaanbieders, en het Samenwerkingsverband voor het Passend Onderwijs. Als het gaat om het realiseren van nieuwe locaties voor inclusieve voorzieningen voor kinderen met een beperking, spelen wij een actieve rol. Enkele voorbeelden:

- Wij hebben gefaciliteerd en ondersteund bij het vinden van de huisvesting van de te realiseren 'Samen naar school'- klas van stichting Kindgerichte Ontwikkelingsstimulatie Op School (KOOS). Dit is een klas voor meervoudig gehandicapte kinderen binnen het regulier onderwijs.
- Wij hebben een route opgesteld voor MBO-leerlingen met een handicap die niet goed terecht kunnen binnen het regulier MBO. In de samenwerking met zorgaanbieder Heliomare (co)financiert de gemeente mee aan onderwijsplekken voor deze leerlingen.
- Er is kinderopvang voor kinderen met een beperking, de zogenaamde 'Helikopter'-groep. In 'De Helikopter' krijgen de jonge kinderen de extra aandacht die zij nodig hebben bij hun ontwikkeling op het gebied van onder meer taal, motoriek en/of gedrag. Het uiteindelijke doel is het, na een aantal maanden, kunnen meedraaien in de groep kinderen zonder beperking.
- De kinderopvang bij de Van Gilseschool te Hoofddorp biedt, in samenwerking met de Nederlandse Stichting Dove en Slechthorende Kinderen, speciaal onderwijs voor dove en slechthorende kinderen in Hoofddorp. De gemeente faciliteert de huisvesting voor deze opvang van de doelgroep van 2,5 tot 4- jarigen.
- Binnen de Van Voorthuysenschool te Hoofddorp is een zorgklas gestart in samenwerking met zorgaanbieder Ons Tweede Thuis (OTT). Deze zorgklas wordt bezocht door kinderen die aangewezen zijn op de dagopvang van OTT. Het doel is om het onderwijs toegankelijk te maken. Dit is een voorziening binnen het integraal onderwijs-centrum waarin ook de gemeente participeert.

Zorg en Ondersteuning Jeugdwet

Op grond van de Jeugdwet dragen wij zorg voor een dekkend aanbod van geïndiceerde ambulante en residentiele jeugdhulp voor kinderen en jongeren tot 18 jaar, onder andere met een psychische aandoening, fysieke beperking of ernstige dyslexie. Voor kinderen en jongeren met een beperking koopt de gemeente waar dat gemist wordt, extra specialistische zorg en ondersteuning in.

Wij spannen ons in voor:

- Ondersteuning wanneer sprake is van psychische problemen of stoornissen, psychosociale problemen, gedragsproblemen of een verstandelijke beperking van het kind of de jongere, opvoedingsproblemen van de ouders of adoptie-gerelateerde problemen.
- Ondersteuning van kinderen of jongeren met een verstandelijke, lichamelijke of zintuiglijke beperking of een somatische of psychiatrische aandoening of beperking. Daarmee kan hun zelfredzaamheid worden vergroot.

Voor de Jeugd-Geestelijke Gezondheidszorg (JGGZ) wordt als doelgroep benoemd:

- Kinderen of jongeren met een beperking op grond van (het vermoeden van) een 'diagnostisch en statistisch handboek voor psychische stoornissen' (DSM) -benoemd en daarmee te diagnosticeren psychische stoornis. Er is hierbij sprake van een enkelvoudig ziektebeeld met lichte tot matige beperkingen in het dagelijks functioneren.

Wij bieden ook een ruimer aanbod van outreachende/bemoeizorg voor kinderen of jongeren met een combinatie van problemen (zoals psychiatrie, licht verstandelijke beperking en gezinsproblematiek) die aangeven dat ze geen hulp nodig hebben, maar zonder hulp hun leven niet op de rit krijgen.

Voor de zorg en ondersteuning in de vorm van behandeling in combinatie met een residentiële voorziening : verblijf, kortdurend verblijf, en behandeling met verblijf 'hoog specialistisch', geldt:

- het kind of de jongere heeft als gevolg van psychische problemen, of (licht) verstandelijke beperking door problemen thuis ernstige (gedrags-)problemen. Er kan sprake zijn van veiligheidsrisico's voor betrokkene zelf en voor zijn of haar omgeving.

Voor ambulante ondersteuning gelden vergelijkbare eisen en wensen van de gemeente. Zo koopt de gemeente een ruimer aanbod in voor behandeling voor de doelgroep van hele jonge kinderen (onder andere voor kinderen met een psychiatrische dan wel psychosociale beperking), bij voorkeur in de gemeente zelf aangeboden.

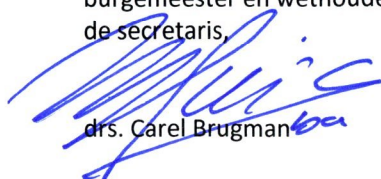
Ervaringsdeskundigheid bij kinderen en jongeren

Over de betrokkenheid van ervaringsdeskundigen op het thema jeugd is gedurende het onderzoek niets gevonden. De conclusie klopt, maar wij hebben wel inspanningen geleverd. Wij hebben een breed samengestelde Participatieraad en jongerengemeenteraad, wat relevant is voor de participatie in onze beleidsvorming. Het betrekken van ervaringskennis krijgt al geruime tijd aandacht omdat we dit voor inclusie onmisbaar achten, maar uit onze ervaringen blijkt het bijvoorbeeld lastig om een cliëntenplatform te starten. Voorbereidingen zijn gaande om te starten met ervaringsdeskundigen voor jongeren, onder andere met een handicap. Daarnaast is er op afroep generiek extra cliëntondersteuning beschikbaar via de organisaties van MeerWaarde en MEE, zodat ondersteuningsvragen in verband met een beperking in onze dienstverlening zichtbaar worden. Deze mogelijkheid is juist geïntroduceerd vanwege het VN-verdrag handicap. Het blijft extra inspanningen vragen in verband met de gemeentelijke taak, om deze extra ondersteuning laagdrempelig aan te bieden, juist waar in verband met een beperking meervoudige zorgvragen aan de orde kunnen zijn. Mogelijk is dan gelijktijdig of goed aansluitende ondersteuning nodig via meerdere 'loketten' voor wetgeving: de Wet Maatschappelijke Ondersteuning, Jeugdwet, Participatiewet, Zorgverzekeringswet en Wet langdurige Zorg.

Kortom, we proberen op allerlei beleidsterreinen en uitvoeringsonderdelen het VN-verdrag handicap een goede opvolging te geven, en we zullen dit blijven doen.

Wij vertrouwen erop u hiermee voldoende hebben geïnformeerd.

Hoogachtend,
burgemeester en wethouders van de gemeente Haarlemmermeer,
de secretaris, de burgemeester,

drs. Carel Brugman

Marianne Schuurmans-Wijdeven